

Bičiulyste

Rašykite mums „Draugo“ adresu su nuoroda „Bičiulyste“ arba

P.O. Box 4102
Wheaton, IL 60189
el paštas bičiulyste@aol.com

Nr. 007 (124)

Ketvirtieji leidimo metai

Vasario 17 d., 2004

Antradienio priedas

Tuesday supplement

Likimai
Sąsajos
2 psl.

Mes iš Texas'o
Psichologo žvilgsniu
3 psl.

Širdelių vakaras
Pažinčių klubas
Galvosūkiai, Kalendorius
4 psl.

Šiame numeryje:

Kokia laisvės kaina? Vasario 16-oji

Jau su trispalvėm vėliavom 16 Vasario,
Nesisklapstydami, be baimės, švenčiame visi,
Jau regim savo Laisvės Angelą ant pjedestalo!
Jau mes laisvėjame, nors mes dar nesame laisvi.

Dar šliaužioja po mūsų žemę komunizmo šmėklos,
Dar pilnos pakekės suluošintų ir nuskriaustų...
Dar gyvos mūsų žaizdos, pagaliau, nėra ko slėpti,
Dar labai daug pakeleivingų, maža pašauktų.

Dar mes tik žengiamo į savo prarastąjį Rojų,
Dar tik žvaigždė — Aušrinė — išsišvietus danguje.
Ant laisvės aukuro širdis dar neišsiliepsnojo,
Ant pjedestalo dar ne Laisvė — Laisvė širdyje.

Dar prieš akis ilga, sunki ir tolima kelionė...
Dar mūsų laukia dideli išbandymai skausmu...
Dar mes ne viską laisvei paaukojom...
Dar nesame visi už viena, vienas už visus.

Palaimink, Dieve, tuos, kas šiandien dvasioje atgimęs
Už Tiesą grumiasi ir žengia Lietuvos keliais,
Kas neša sunkų Laisvės kryžių į Prisikėlimą,
Palaiminki — teisiuosius, nusidėjėliams atleisk.

Kęstutis Genys „LAISVĖJAME“ (ištrauka)

J. Zikaro skulptūra LAISVĖ, Kaunas.
Atstatyta 1990m.

AR BUS LUKIŠKIŲ AIKŠTĖJE PASTATYTAS PAMINKLAS LAISVEI?

„Po kelerių metų Vilniaus Lukiškių aikštėje numatoma pastatyti paminklą Laisvei bei įkurti muziejų, kuriame bus laikoma informacija apie svarbiausius Lietuvos kovų už laisvę momentus. Planuojama pastatyti memorialą, susidedantį iš dviejų dalių — paminklo Laisvei ir muziejaus informacinio centro. Lukiškių aikštėje sukurta paminklas Laisvei kartu su muziejiniu informaciniu centru turėtų apimti šias istorines temas: 18 amžiaus pabaigos — 19 amžiaus sukilimus, kovą už Laisvės atgavi-

mą 1940—1988 metais, Sąjūdį ir Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą 1988—1991 metais.

Memorialinio komplekso, kuriame Lukiškių aikštėje, butinumas numatytas 1999 metais Seimo nutarime. Memorialą atidaryti siūloma 2006 metų rugpjūčio mėnesį, minint Lietuvos valstybės atkūrimo 15-ąsias metines. („Lietuvos rytas“, 2004m. gruodžio 27d.) Perskaičius šią žinutę, pamėginau įsijungti į skaitytųjų diskusiją. Keturi kartus siunčiau komentarą, kurio nepraleido budrus cenzoriai: „Nėra geresnio

paminklo Laisvei už Kaune atstatytą simbolinę J. Zikaro skulptūrą „Laisvė“, kuri fiziškai pajuto, kas yra laisvė: sovietmečiu buvo nukelta nuo aukšto pjedestalo (dėkui Dievui, nesuaprogdinta), nukišta į įgulos bažnyčioje įkurto Vitražo muziejaus kampą. Galima pagaminti padidintą kopiją! Gal Lietuva turi per daug pinigų?! Ko gero, vienintelė šalis, kuri prisistatė tiek daug paminklų nuo Kovo 11-osios. Turime istorijos muziejų. Kokia istorija liks lauke už durų, jei perkelsime į „kovų kompleksą“ pačius svarbiausius

Lietuvos istorijos momentus? Be abejo, visi sėdėtai bus pamokinti, visų nuotraukos puikuosis naujame komplekse. Ir, svarbiausias, pirmame plane — lietuviškasis STEPAS, premjeras, kurio biografiją, deja, reikia nuolat ir nuolat priminti Lietuvos naiviams balsuotojams, kad ateityje jų rankos nemestų į balsadėžes ne vieno balso. Juk jis, ne kas kitas, siūlęs Lietuvai neskubėti (step by step), o pats paskubėjo tapti naujuoju turtuoliu. Ne jis vienas. O gal projektas bus įgyvendintas Lietuvos „banginių“ kišenių, taip

taip gudriai pasinaudojusį Lietuvos laisvę? Kiek kainuos nauji Laisvės projektai tautai, kovojusiai, gnyviai ją, žuvusiai dėl jos? Ar ir vėl iš nuskurdintos Lietuvos kišenės, bus pasemta eurų-litų, patenkinti mažumos ambicijoms... Sakoma, ponai žino, ponai daro, o tau kas darbo?

J. Zikaro LAISVĖ simbolizuoja ir sujungia lietuvių tautos laisvėjimo ir pergales kelią. Jei reikia paminklo Lukiškių aikštei — jis jau 76 metai — laukia pripažinimo sostinėje. Ten, kur ir turėjo būti kažkada pastatytas...

Ligija Tautkuvienė

LIETUVA, TĖVYNE MŪSŲ...

Kam plojate, pažemintieji ir nuskriaustieji!

Vytautas Visockas

Geriausio gynyba — puolimas. Ir R. Paksas puola. Kadangi pulti yra ką, jo populiarumas didėja. Kategoriskai atmetami kokie jam adresuoti kaltinimai. Mat puolamas jis tik todėl, kad puolantieji patys bijo būti demaskuoti. Pažemintieji ir nuskriaustieji girdi tik R. Pakso ir jo šalininkų balsus.

Mitingą-suvąžiavimą ant Tauro kalno stebėjau betarpiškai. Visas šis renginys buvo nukreiptas į ateitį, kai R. Paksas atstatydins arba bus atstatydintas ir prasidės net kelios šių metų rinkiminės kampanijos. Nepatenkintųjų paskirtis — neleisti R. Paksui išnykti kaip politikui, net jeigu jis negalės dalyvauti prezidento, Seimo rinkimuose, nes pažeidė Konstituciją ir sulaužė priesaiką. Tokios galimybės paksininkai labai bijo, apie ją ant Tauro kalno su nerimu kalbėjo A. Terleckas.

Bet kokiomis priemonėmis — į tikslą! O tas tikslas didelis, jo seniai siekiama. Apie jį vis garsiau kalba istorikai, politologai: viešai deklaruojant orientaciją į Vakarus, pasilikti Rytuose.

Yra akivaizdžių, neabejotinų Viešpaties atleidimo dažnai prašančio R. Pakso nuodėmių, yra ir numanomų, kurias dar reikės atskleisti. Viena iš tokių nuodėmių susijusi su „Mažeikių naftos“ privatizavimu.

R. Paksas šios gyvybiškai svarbios įmonės privatizavimo istorijoje grynė ne Lietuvos, o Rusijos interesus! O gal Rusijos interesus grynė tie, kurie patvirtino ir pasirašė sutartį su „Williams“? Kalbama visaip, kaip kam naudingiau. Politikams tiesa nereikalinga, svarbu įtikinti, įpiršti savo versiją būsiamiems rinkėjams — tokia šio prieštaringo informacinio karo paskirtis. Tačiau dalis visuomenės nori žinoti tiesą, nepriklausomai nuo to, kam ji naudinga. Tad ką triukšminga „Mažeikių naftos“ privatizavimo istorija turi bendra su dabartine prezidento R. Pakso krize?

Kas kieno naudai dirbo?

Libdemų ideologas Valentinaz Mazuronis teigia, kad ir V. Landsbergis, ir prezidentas V. Adamkus sudarė prielaidas

„Mažeikių naftai“ patekti į Rusijos vyriausybės rankas. „Arba tie žmonės, kurie pradėjo privatizavimo procesą, nesu-

bet kokie jam adresuoti kaltinimai. Mat puolamas jis tik todėl, kad puolantieji patys bijo būti demaskuoti. Pažemintieji ir nuskriaustieji girdi tik R. Pakso ir jo šalininkų balsus. Mitingą-suvąžiavimą ant Tauro kalno stebėjau betarpiškai. Visas šis renginys buvo nukreiptas į ateitį, kai R. Paksas atstatydins arba bus atstatydintas ir prasidės net kelios šių metų rinkiminės kampanijos. Nepatenkintųjų paskirtis — neleisti R. Paksui išnykti kaip politikui, net jeigu jis negalės dalyvauti prezidento, Seimo rinkimuose, nes pažeidė Konstituciją ir sulaužė priesaiką. Tokios galimybės paksininkai labai bijo, apie ją ant Tauro kalno su nerimu kalbėjo A. Terleckas. Bet kokiomis priemonėmis — į tikslą! O tas tikslas didelis, jo seniai siekiama. Apie jį vis garsiau kalba istorikai, politologai: viešai deklaruojant orientaciją į Vakarus, pasilikti Rytuose. Yra akivaizdžių, neabejotinų Viešpaties atleidimo dažnai prašančio R. Pakso nuodėmių, yra ir numanomų, kurias dar reikės atskleisti. Viena iš tokių nuodėmių susijusi su „Mažeikių naftos“ privatizavimu. R. Paksas šios gyvybiškai svarbios įmonės privatizavimo istorijoje grynė ne Lietuvos, o Rusijos interesus! O gal Rusijos interesus grynė tie, kurie patvirtino ir pasirašė sutartį su „Williams“? Kalbama visaip, kaip kam naudingiau. Politikams tiesa nereikalinga, svarbu įtikinti, įpiršti savo versiją būsiamiems rinkėjams — tokia šio prieštaringo informacinio karo paskirtis. Tačiau dalis visuomenės nori žinoti tiesą, nepriklausomai nuo to, kam ji naudinga. Tad ką triukšminga „Mažeikių naftos“ privatizavimo istorija turi bendra su dabartine prezidento R. Pakso krize? Kas kieno naudai dirbo? Libdemų ideologas Valentinaz Mazuronis teigia, kad ir V. Landsbergis, ir prezidentas V. Adamkus sudarė prielaidas

nukelta į 3 psl.

MŪSŲ ISTORIJA

Vėliava pilies bokšte

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbta 1918 metų vasario 16-ąją. Tačiau Vilniuje trispalvė tautiška mūsų vėliava, suplevėsavo tik 1919 metų sausio 1-ąją. Štai ką pasakojo Stasys Butkus savo atsiminimuose apie šį įvykį „Kario“ žurnale (1928, Nr. 20):

„Karininkas Škirpa paliepė parinkti keletą bravesnių vyrų, pasiimti šautuvus ir šovinių, ir vykti su juo. Kur — nesakė. Spėjome, kad kur nors teks susiremti, nes tuomet Vilniuje organizavosi lietuvių, lenkų ir raudonoji kariuomenė, ir dar viską tebevaldė vokiečiai... Sėdome į vežėjų rogutes ir, užsėdę šautuvus, iškėlė juos viršūn, pasileidome miesto gatvėmis nežinia kur. Tuomet pirmą kartą pasirodė ginkluoti gatvėse... Kai kurie vilniečiai, matydami mus ginkluotus, spėjo, jog mes bolševikai, nes mūsų dauguma buvo apsilėgę rusiškomis milinimis.

Privaziavę Gedimino kalną, sustojome, išlipome, susirikiavome po du ir pradėjome žengti vingiuotais laiptais ant kalno. Užlipus ant kalno, pamatėme mūsų savanorius, berišančius prie stiebo lietuvių tautiška vėliava (...). Staiga... vienas, du, trys... ir lietuvių vėliava pradėjo kilti aukštyn, mūsų kareivių šautuvų ir karininkų

revolverių trys salės nuaidejo Vilniaus padangė. Nutilus salvei, sušukome triskart: *Valio, Lietuva! Lai gyvuoją, Lietuva!* Po to visi dalyviai pasisveikino, pasibučiavo ir nutilome. Karininkas Škirpa pasakė, kad šiandien atlikome svarbią istorinę žygį. Po kelių šimtmečių Lietuvos vergovės pirmą kartą savo senosios sostinės Gedimino pilies bokšte iškėlė Lietuvos vėliavą. Gal priešai ją neužilgo ir nuplės, bet tai niekis. Vis tiek mes pirmąjį savo žygį atlikome.

Netrukus lenkai 18 val. užėmė miestą. Vienas kažkas mūsų atsiliepė: *Tik per mūsų visų lavonus lenkai istengtų nuplėsti mūsų pakeltą vėliavą.* Bet lenkai mūsų nepulė. Bijoję. Po vienos stovėjimo laukė, o kiti pilies viduje. Pamainos kartais tekdavo ir ilgokai palaukti, nes trūko kareivių, ir grįžus iš vienos sargybos, dažnai tekdavo eiti pakelsti kitus (...). Bet pirmieji savanoriai nesiskųdavo ir nepykdavo, nes žinojo, kad tik per vargą atgyja laisvė.

Mūsų vėliava plevėsavo iki sausio 6d. ryto. Bolševikai, užėmę Vilnių, mūsų vėliavą nuplėšė, palikdama tik raudonąją jos dalį.

XXI AMŽIUS
2004m. sausio 2d.

SPORTAS

Čikagos Lietuvių krepšinis

Vasario 16-osios — Lietuvos Respublikos Nepriklausomybės 86-ųjų metų paskelbimo paminėjimui, Čikagos lietuvių krepšinio lyga suorganizavo labai įspūdingą krepšinio šventę. Į ją atvyko ir sveikinimo kalbą pasakė Lietuvos Respublikos ambasadorius JAV, Vygaudas Ušackas, palinkėjęs kuo geriausias kloties visiems išeivijos lietuviams, krepšinio mėgėjams, gerbėjams, taip gausiai susirinkusiems į šią šventę.

Taip pat dalyvavo ŠALFO atstovas Rimantas Dirvonis, Čikagos krepšinio lygos komissaras Donatas Siliūnas.

Atidaryme lietuvių liaudies šokių kolektyvas „Grandis“, pašoko keletą linksmy ir nuotaukingų lietuviškų šokių.

Buvo labai miela stebėti „Žalgirio“ krepšinio mokyklos gabiausių berniukų krepšinio technikos demonstravimo pratimus — auga gera pamaina!

Proginio turnyro kovos prasidėjo nuo ankstauro ryto ir tęsėsi iki vėlyvos popietės: mat, šiose varžybose dalyvauja net dešimt, atranką praėjusių, komandų. Norinčių dalyvauti buvo ir daugiau. Puiku! Ambasadorius Vygaudas Ušackas, žinomas, kaip aktyviai sportuojantis žmogus, teigė, jog kitais metais būtina dalyvauti su savo komanda šiame, tikimės,

tradiciniu tapsiančiu, turnyre.

Rytinėse varžybose gana nesunkiai radviliekiečiai nugalėjo „Lituanicos“ komandą, rezultatu 48:33.

Vilniaus ir Panevėžio komandų ginče pajėgesniais buvo vilniečiai — 59:40.

Alytaus atstovai 50:45 nugalėjo „Stumbro“ komandą; „Tauras“ 58:42 buvo pajėgesnis prieš „Atlanto“ komandą;

„Aukštaitija“, po labai permainingos ir įdomios kovos, vos vienu tašku pralaimėjo Kretingos atstovams 53:54.

Pasibaigus varžyboms visi dalyviai susėdo puodeliui arbatėlės, aptarti pirmojo varžybų turo rezultatus. Buvo pagerbtas varžybų rezultatyviausias žaidėjas panevėžietis Aurimas Matulevičius, imetęs daugiausiai iš visų, pelnęs 23 taškus.

Ateinantį sekmadienį, vasario 24-tą dieną, toje pačioje Lemont Park District sporto komplekse salėje (16828 127 Street, Lemont, IL) tęsis ČLKL varžybos. Jų pradžia 12 val.

Justina Kriksčiūnaitė
Algirdas J. Vitkauskas

rašykite - huozas@msn.com

SĄSAJOS

Mokyklos eglutė Filadelfijoje

Groja Aleksas ir Lynn Cox

Vai, tai padainuosim!

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiais, vieną iš sausio savaitgalių, šv. Andrejaus bažnyčios patalpose, kur sekmadieniais veikia lituanistinė mokykla, įvyko Naujametinės eglutės šventė. Ją parapijiečiams suruošė mokyklos vadovybė, kartu su mokiniais ir mokinių tėveliais. Apie šią šventę — Kazio Razgailio foto reportažas.

Dalia Kairiūkštienė
P.O. Box 180
Drexel Hill, PA 19026

Geriausius apdovanoja mokyklos direktorė Inga Čedelnaitė

Vai, tai ir pašoksime!

ATSILIEPIMAS

Nevaryti Dievo į medį

„Sąsajos“ perskaičiusi interviu su Penona, pasigėrėjau ta moterimi. Iš jos galima ir reikia pasimokyti svarbaus dalyko: vertinti tai, kas buvo gyvenime gero, o ne verkšlenti dėl dabartinės liūdnos padėties. Našles Penonos vietoje, kiek moterų liūdėtų savo mirusių vyrų ir vaikų, laikytų save nelaimingomis, skustųsi, kad yra senos ir vienišos ir, kur beiešamos, laistytų ašaromis kelią. O Penona sako: taip, dabar aš vieniša, bet aš žinau ir nepamirštu, kad mano gyvenimas buvo geras. Ji, išmintinga moteris, nevaro Dievo į medį.

Galvodama apie save, žiūriu, kad ir aš turiu „nevaryti Dievo į medį“. Šiuo metu Amerikoje dirbu sunkų juodą darbą, esu išnaudojama darbdavės, kas mėnesį daug „suploju“ už gyvenamąją vietą. Namai ir artimieji toli, jų nepasieksi, nepaverksi ant peties, nepasiguosi. Liūdna, nyku. Jaučiu, kad, pasidavusi juodoms nuotaukoms, galiu „nuo proto nušokti“. Ne, tariau sau, dar kartą perskaityk, ką Penona apie gyvenimą sako. Ji turėjo gerą praeitį, bet ir aš ją turėjau! Gimiau, kada represijų laikai jau buvo praėję. Laikas buvo taikus: nei karų, nei išvežimų. Gyventi buvo ramu. Su tėvais gyvenome mažame, bet švarami bute su šilto vandens, šildymo, elektra. Ėjau į mokyklą. Mokyklos tais laikais buvo geros, daug užklasinės veiklos būreliai. Norėjai, galėjai mokytis muzikos ar dailės, ar šokių ar siekti rezultatų kokiame nors sporto šakoje. Viskas buvo nemokama. Dirbo gamyklos, neblogai vertėsi kolūkiai. Nei mano tėvai, nei aš nežinojom, ką reiškia nedarbas. Nereikėjo rūpintis, kaip įtikti viršininkui, ir nuogastauti, kad tau gali laiku nesumokėti arba išmesti iš darbo. Nebuvo išnaudojimo. Labai daug jaunimo studijavo aukštosiose mokyklose, jas baigę gaudavo darbus pagal specialybes. Žmonės lankė teatrus ir meno parodas, turėjo laiko vienas kitam, sodams ir daržams, ir visokiems pomėgiams. Na, truko kažkokių daiktų, parduotuvėse prie jų, kai jų „išmesdavo“, nutisdavo ilgos eilės, bet, dabar pagalvojus, na, ir kas. Žmonės gyveno laisvai, nesukdami galvos kaip pragyventi. Jie neveržė dirbti, nebuvo pažeminti, ir tai, mano nuomone, yra svarbiausia.

Amerikoje man dabar juodi laikai, tačiau mano gyvenime buvo gero, ir tą įvertinu.

Albina Kreivienė, MA

Bicūlystė*

REDAKCIJA

- LIGIJA TAUTKUVIENĖ
redaktorė
- STEFAS TAMOŠEVIČIENĖ
žurnalistė
- VYTAUTAS VIŠOCKAS
žurnalistas (Lietuva)
- Dr. KESTUTIS TRIMAKAS
psichologas
- Dr. DALIA KAIRIŪKŠTIENĖ,
korespondentė
- ZITA LENKAITE — MASLEY
korespondentė
- ALGIRDAS VITKAUSKAS
korespondentas
- RAMINTA VOSYLIŪTĖ
korespondentė
- ALVIDA GUDĖNIENĖ
kosmetologė
- EDVINAS GIEDRIMAS
www.lithuanet.com
- ADOMAS TAUTKUS
dizaineris
- JONAS KUPRYS
techn. vadovas

Telefonas pasiteirauti:
773-585-9500.

Skambinti pirmadieniais,
antradieniais ir penktadieniais
nuo 9 v.r. iki 4 v.p.p.

Rašyti adresu:

4545 63th Street
Chicago, IL

arba
P.O. BOX 4102

Wheaton, IL,

60189

elektroninis paštas

biculyste@aol.com

„Bicūlystė“ Čikagos apylinkėse galite įsigyti visose lietuviškomis prekėmis prekiaujančiose parduotuvėse.

Prenumerata priimama

„Draugo“ administracijoje.

JAV ribose:

pusmečiui (26nr.) — \$20

metams (52 nr.) — \$40

1 Kanada:

pusmečiui — \$34

metams — \$68

1 Lietuva/Europa:

pusmečiui — \$42

metams — \$80.

LIKIMAI

Tikėjimės — laikinai

Stefa Tamoševičienė

Juos sutiksi įvairiuose lietuvių renginiuose, susibūrimuose. Kauniečiai Felicija ir Bronislovas Jančiukas, skridami prieš šešerius metus aplankyti Čikagoje gyvenančio sūnaus Viliaus, ne nemanė čia ilgiau pasilikti. Bronislovas Jančiukas Lietuvoje buvo Kau- no Technikos instituto docentas. Iš čia išėjo į pensiją. Felicija iki pat kelionės į Ameriką dirbo Kalniečių poliklinikoje ausų, nosies, gerklės ligų gydytoja. Rodos, ko daugiau reikia — savo Tėvynėje gerbiama, daugelio pažįstami...

Kelių praskynė sūnus

Vilniui viskas klostėsi nuostabiai. Gavo leidimą dirbti, paskui — žaląją kortelę, tapo piliečiu. Kau- no Technologijos universitete studijavo matematinę inžineriją, įgijęs skaičiavimo technikos specialybę, padirbėjo dešimt metų. — Kai sūnus pranešė, kad pasiliks Amerikoje visam, mums buvo staigmena, — pasakoja mama Felicija. — Tik veliau Vilnius papasakojo tėvams, kodėl ilgai laikęs paslapstį. Anot jo, kai tik prasitarė apie ateities planus, niekas ir neišsipildė, viskas nueina vėjais. — Sūnaus rėmėjas Amerikoje — katalikų „Caritas“. Gyventi šioje šalyje jis svajėjo nuo vaikystės — buvo prisiskaitęs nuotykių knygų apie tą kraštą. Jauni žmonės suprato sovietų santvarkos gyvenimo nepilnavertiškumą, nepaprastą asmenybių kontrolę, jie jaučėsi savotiškai užgauti, lygindami savo ir demokratinę šalių žmonių gyvenimus. O mes nejutome to jaunimo veržimosi į Vakarų.

Vilius pradėjo apsigyveno Čikagoje, kur susitelkę daug lietuvių, vadinamųjų „bendrabičių“. Dabar gyvena savo name kartu su sūnumi, — pasakoja Felicija. —

Jis, paskatintas mūsų, čia baigė medicinos mokyklą, tapo ultragarso diagnostikos specialistu. Darbu Adventist Health system Midwest Region Hinsdale ligoninėje patenkintas. (Ypač čia daug dėmesio skiriama besilaukiančių moterų bei naujagimių sveikatai). Vilius įsitikinęs, kad Amerika — jo kraštas, kuriame įleido šaknis, jaučiasi gerai ir saugiai. Sūnus ne nutolo nuo Tėvynės — labai domisi Lietuva, jos spauda.

Dukra — paskui brolių

Lina dešimčia metų jaunesnė už Vilių. Tik baigusi vidurinę mokyklą, norėjo aplankyti brolių, bet negavo vizos. Ji Varšuvoje, Centrinėje Europos universitete, baigė sociologijos magistrantūrą. Atvykusi į Ameriką, dvejus metus dirbo įvairiausių darbų — Balzeko muziejuje, kitur, taupė pinigų, kad galėtų studijuoti dar vienoje magistrantūroje — San Francisco, CA State university Hayward, finansų ir audito specialybė. Reikėjo, kaip užsienio pilietei, susimokėti už mokslą. Pradėjo dirbti vienoje Čikagos statybos firmoje finansininkė. Čia susipažino su būsimuoju savo vyru. Po vienerių metų už jo ištekojo. Žentas Bilius — šaunus aiški kilmės amerikietis. Lina savo mokslus atidėjo vėlesniam laikui.

Darbas kaip ir visu

Kai atvykom į Čikagą, galvojome pasizvalyti po šalį ir — atgal, — pasakoja Felicija. — Bet sūniui buvo patarta pasinaudoti proga — sutvarkyti dokumentus tėvams — išrūpinti nuolatinių gyventojų statusą Amerikoje, šeimų susijungimo pagindu. Viskas susiklostė taip netikėtai, neplanuotai.

Sūnus dirbdavo, tik savaitgaliais būdavo laisvas. Nuva-

žiavome kelis kartus į miesto centrą, ir, likę vieni namuose, neturėdavome ką veikti. Kaip ir daugelis atvykusių, pradėjome dirbti. Vyras čia galėjo dirbti prie statybų. Bet jis — solidas amžiaus, lyg ir per velu. Tada abu pradėjome slaugyti pasiligojusią moterį. Kol buvo stipresnė, visur ją vežiodavomės kartu. Su globotine žiūrėdavome spektaklius, eidavome į kavinės, renginius „Seklyčioje“... Ji irgi šiek tiek prasiblaškydavo, nesėdėjo tarp keturių sienų. Kai moters sveikata susilpnėjo ir negalėjome kartu išvažiuoti iš namų, pasijutome labai pavargę. Rodos, kad jau Amerikos užteko. Į Lietuvą grįžome po puspenktų metų, turėdami žalias korteles. Susitvarkėme, paremontavome jau apsinėšusius, nieko negyventus namus. Išbuvo Tėvynėje vienuolika mėnesių. Bronius sako: „Turime žalias korteles, mūsų darbų Lietuvoje jau neliko, važiuokim pas vaikus...“ Mums labai trūko šeimos. Ne tas pats, kai bendrauji tik telefonu... Vaikai mums — viskas.

Savo malonumui

Kai vėl atvykome į Ameriką, pajutome, kad čia, net prieš savo valią, pradėjome vis giliau leisti savo šaknis. Atsirado pa-

Nuotr. iš kairės: Bronius, Vilnius, Felicija ir Lina Jančiukai.

Nuotrauka iš asmeninio albumo

LIETUVA, TĖVYNĖ MŪSŲ...

Kam plojate...

atkelta iš 1 psl.

nuostolius turėtų padengti visi konservatoriai, į valstybės biudžetą sumokėdami po 31 tūkst. litų. Jis sako, kad sutartis nusikalstama, nuostoliai didžiuliai. J. Jukus kaltina konservatorius, bet ir jis tik „linkęs pritari“ prezidento „milijardams“, nieko konkretesnio pasakyti dar negali. Nors ir Seimo dauguma, ir prezidentas tuo konkretnu turėtų būti suinteresuoti. O gal „apvalūs“ skaičiai patogesni? Prezidentui — tai tikrai.

Valstybės kontrolė nuo 1999 m. iki 2003 m. atliko tris patikrinimus, tačiau nė vienoje ataskaitoje nekalbama apie padarytą žalą valstybei. „Mūsų funkcija — pasakyti, ar efektyviai naudojamos lėšos, — sako Valstybės kontrolės departamento direktorius (?) Rimantas Sanajevas. — Mes teigiame, kad neefektyviai buvo valdomos valstybės suteiktos paskolos. Labai mažai skirta lėšų įmonės modernizavimui; dalis paskolų buvo laikoma banke, gaunant 5 proc. palūkanų, o valstybei už paskolą numatytos 10 procentų palūkanos“.

Dvilypis žaidimas

Vargu ar kas mano, jog „Mažeikių naftos“ privatizavimas buvo atliktas be priekaištų. Dėl subjektyvių ir objektyvių priežasčių. Įmonė kentejo, valstybė taip pat kentejo. R. Pakas iš to susikrovė didelį politinį kapitalą, o konservatoriai dėl to patyrė triuškinantį pralaimėjimą. Ar pelnėti tie vienas pliusai, kitiems — minusai? Ar R. Pakas buvo tas šv. Jurgis, sunaikinęs „Mažeikių naftą“ rūjusių slibiną?

Buves premjero R. Pako patarėjas Kęstutis Masiulis taip nemano. Jis mano, kad jau tada, kai pirmą kartą vadovavo vyriausybei, premjeras buvo labai

stipriai įtakojamas Rusijos. Lietuva ritosi finansinė bedugnė, o premjeras nesimė jokiu adekvacių žygių. R. Pakui pasitraukiant iš premjero posto, valstybė maždaug savaitę neturėjo jokio pajamų, Lietuva tapo nemoki, o jis vis tvirtino, kad sutartis su „Williams“ gerinama, tobulinama.

K. Masiulis mano, kad premjeras R. Pakas žaidė dvilypį žaidimą. Viešai apie sutartį kalbėjo kaip apie gerą Lietuvai, apie tai byloja ne vienas interviu, o privačiai skleidė informaciją, kuri diskredituotų ir „Williams“, ir rengiamą sutartį.

Palaikau versiją, kad R. Pakas seniai žino, ką daro — nuo tada, kai „dovanojo“ Rusijai sraigtasparnius, kai keitė partijas (ar kojines jis taip dažnai keičia?), kai „išeidavo“ ir vėl „sugrįždavo“. Tiesa, nemažai, kad visa tai jis darė ir daro savarankiškai. Kai tau vadovauja galingas, gudrus vyresnysis brolis, visada atrodo protingesnis, negu iš tikrųjų esi. Klusniai vykdyk jo nurodymus — ir neapsiriksi.

Manoma, kad „Mažeikių naftos“ privatizavimo istorijoje tas vyresnysis brolis buvo ir kompanija „LUKOIL“, 1999-aisiais, ir 2001-aisiais atkakliai siekusi, bet nepasiekusi šios, tada merdėjusios įmonės. Todel abu kartus R. Pakas ir atsisakė, ir atsisakė.

Pakininkai dabar visas rusų naftos tiekimo kompanijas traktuoja vienodai. Tačiau taip nėra. Akivaizdžiai matome, kad „Jukos“ yra V. Putin'o persekiojama, o „LUKOIL“ — buvo ir tebėra palaikoma, iš dalies valdoma Rusijos administracijos. Ir „Jukos“ akcijas gali perimti V. Putin'o administracija, tačiau R. Pakas, visą laiką slapstai rėmęs „LUKOIL“, dėl to netampa nei teisėsnis, nei padoresnis.

Pinigai nekvepia

Kilus prezidentiniam skandalui, Lietuvoje pasirodė rusų kalba rašyta anoniminė pažyma, kurioje neigiama, kad R. Pako rinkiminė kampanija su rengta tik už J. Borisov'o 1,2 mln. litų. „LUKOIL“ ji kainavusi apie 6 mln. JAV dolerių. Pažymoje rašoma, kad J. Borisov'ą ir R. Paką su „LUKOIL“ sieja seni ryšiai, kai J. Borisov'o bendrovė „Šansas“ Kaune 1992-1993 m. turėjo licenciją prekiauti „Mažeikių naftos“ produkcija ir pardavinėti naftą, kurią pirkdavo iš „LUKOIL“.

Pinigai R. Pakui nekvepia. Tik įkūręs liberalų demokratų partiją jos pirmininkas R. Pakas tvirtai pareiškė, kad partijai pinigų neprireiks. Paklaustas, kas tie rėmėjai, R. Pakas atsakė: „O kas iš partijos vadovų išdėdė rėmėjus ant stalo? Kai nepriklausomybės atstatė, KGB buvo baubas, paskui baubas — raudonieji, dabar, matyt, atsiranda „Mažeikių naftos“, „LUKOIL“, „Status“. Regis, „Status“ — Lietuvoje registruota bendrovė, nei areštuota, nei diskvalifikuota“.

Taigi R. Paką rėmė ir „nei areštuota, nei diskvalifikuota“ bendrovė „Status“. Apie nekilnojamojo turto agentūrą „Status“ prieš septynerius metus spauda rašė didelėmis antraštelėmis: „Rusijos žvalgybos priedanga Lietuvoje“. Ir rėmėi oficialia Valstybės saugumo departamento (VSD) informacija. VSD teigė, kad per šią firmą buvo pasisavintas valstybės turtas, privatizuoti KGB konspiraciniai butai. Tuomet VSD atliko kratos „Status“ agentūroje, jos dukterinėse firmose, vadovų ir akcininkų butuose. Surado neperšaukiamų liemenių, elektros šoko prietaisų, kilnojamų ir stacionarių radijo stočių, idomių dokumentų. „Status“ vadovas — Vladas Bieliauskas, buvęs SSRS KGB pasienio kariuomenės specialiosios paskirties žvalgybos būrio

vadas, 1995-aisiais „Status“ ryškiausiai atsiskleidė, kai iš „Tele-3“ (dabartinė TV3) savininkės Liucijos Baškauskaitės nupirko 32 proc. akcijų. Tuomet „Status“ išveivijos atstovė L. Baškauskaitė nušalino nuo valdžios, pastatė savus. Kai kurių televizijos darbuotojų ir televiziją neįsileisdavo, bandė cenzūruoti žinias, — 2002 06 01 rašoma „Vasario 16-osios“ laikraštyje.

Štai dar viena citata iš to paties laikraščio numerio:

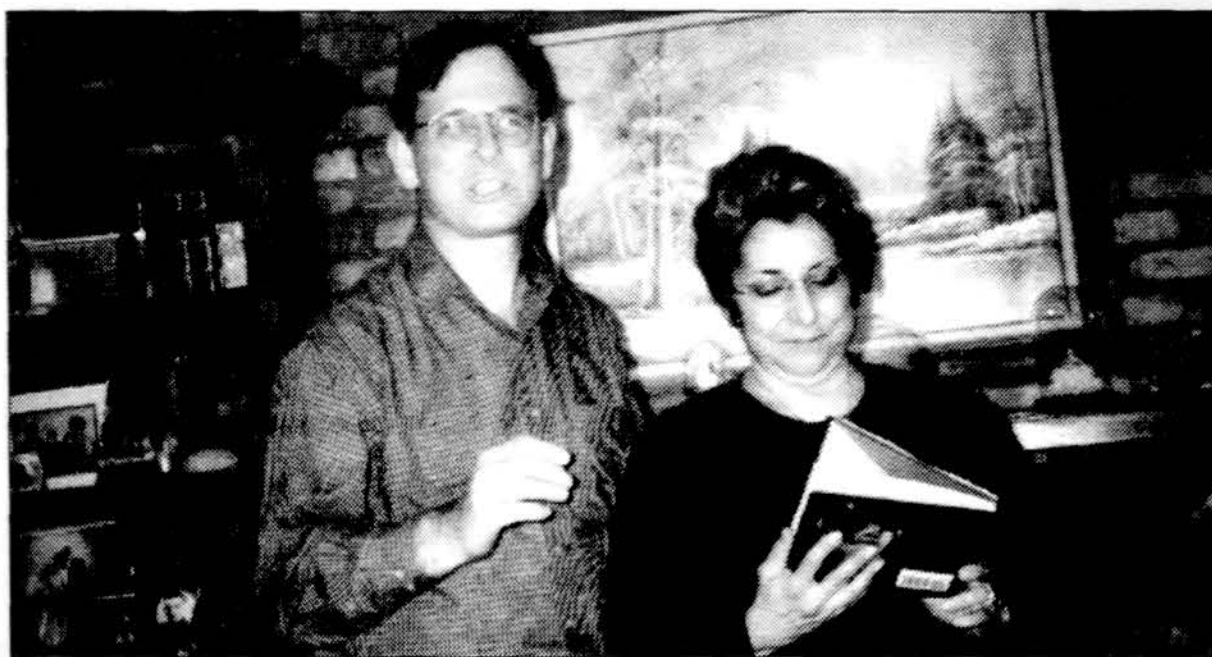
„Kai prieš keletą mėnesių „Status“ broliukai Bieliauskai įsigijo „Mažeikių naftos“ akcijų, R. Pakas atsivedė į spaudos konferenciją Seime „Mažeikių naftos“ smulkiųjų akcininkų atstovę ir pareiškė, kad jo naujai įkurta Liberalų demokratų partija remia smulkiųjų akcininkų interesus. Tie smulkieji (visi kartu turėdami mažiau kaip 5 proc. akcijų) kreipėsi į teismą, prašydami pripažinti negaliojančią „Mažeikių naftos“ valdymo sutartį nuo pasirašymo dienos, nes „sutartis prieštarauja smulkiųjų akcininkų interesams, neatitinka Lietuvos įstatymų ir nepateisina smulkiųjų akcininkų lūkesčių. Toje spaudos konferencijoje R. Pakas buvo linkęs nutylėti, kad po „smulkiųjų akcininkų“ priedanga žybsi ryškios žvaigždės — „Status“ broliukai Bieliauskai... Dabar jau aišku, kad R. Pakas „Williams“ išvaramą renkas pagrindine savo rinkimų kampanijos tema... Taigi R. Pako ir „Status“ interesai sutampa, — sakė konservatorius Andrius Kubilius“.

Pastarieji įvykiai Lietuvoje byloja, kad R. Pako minėtieji „baubai“ ne mažiau pavojingi, negu tada, nepriklausomybės pradžioje. Pavojingi, kaip ir tu „baubų“ nebijantis, su jais neatsiejamai susijęs Lietuvos prezidentas R. Pakas.

tik tada, kai vedžioja vaiką ar šuniuką, ar pajuna žolę.

Pagaliam mes pasiekiam Mis-souri City ir pagalvojame, kad

vienas mano tautietis, ypač, pradantis kurtis šioje šalyje. Tų šunelių savininkai, reikalui esant ir veterinariui nuspen-

Prof. John Knasas su žmona Joan išleistuvij į Lietuvą metu. Nuotr. Zitės Masley

kiniečių, nes iš mėgėjiškos patirties galiu pasakyti, kad kiniečių hieroglifai turi daugiau detalių, negu korejiečių. Tikrai ne vietnamiečių kalba, nes vietnamiečių raštas sudarytas lotyniško raidyno pagrindu. (Vietnamas — buvusi Prancūzijos kolonija).

Houston — labai didelių ir staigių kontrastų miestas. Tik pavaziuojų už vieno kampo — matai remonto prašancius išnuomojamų butų kompleksus, aikštes, pilnas aplaužytų automobilių su lipnia juosta klijuotu kartonu vietoj langų ir pavargusia eiseną slenkiančius žmones aplink, pavaziuojų už kito kampo — prabangūs namai su gražiais prižiūretais pievelėmis, kur žmonės vaikšto pėsti

gal negražu nuvykti be lauktuvių. Užskame į gyvūnų paroduotuvę. Tiksliau pasakius — dukra mus ten tempia už rankovių. Parduotuvė ypač turtinga keturkojais. Visokių veislių šunys, šunėliai, šunytai... Labai išpuoselėti — kuris miega, kuris loja, kuris žaidžia. Negali susilaikyti nenusišypsčius, pamatius tokius mielus padarėlius. Jiems nusipirkti yra sudaryti specialūs pardavimo planai, panašiai kaip paskolos namams pirkti. 30 — 80 dol. per mėnesį, išimokėtinai — 24 mėnesiams. Pagalvoju (juk dirbu ligoninėje), kad tikriausiai ne vienas tų mielų šunelių turės geresnės galimybės gauti sveikatos apdraudą ir gydymą, nei daugelis žmonių, o jų tarpe — ne

dus, mokės už kompiuterinius tomografijos ar magnetinio rezonanso tyrimus, sudėtingas operacijas, kas, deja, nemažai daliai piliečių bus neprieinama.

Pagaliam mes riedam link sibirinio miesto. Įvažiuojam į gerai prižiūreitą, matyt, nemažai kainuojančių namų kvartalą, ir iš karto pamatom mums reikalingą namą. Dviejų aukštų, su žalia, gražiai prižiūreta pievele ir nuo balkono nuleista lietuviška trispalve. Žvilgsnis užkliūna už labai ryškios oranžinės spalvos rutuliuoklį prie pat namo, aksominės žalumos fono. Išgirstu dukrą sakant: „Apelsinai“. Pasiziūriu — ogi prie pat namo auga apelsinmedis: vaisiai ir ant medžio, ir ant žemės. Tuoj nufotografuoju,

PSICHOLOGO ŽVILGSNIU (6)

MOTINA — KLIŪTIS POKALBIUI

neišsivystė joks pokalbis.

Dr. Kęstutis A. Trimakas

Dukros ir motinos gerų santykių barometras yra jų tarpusavio pokalbis, kuriam susidaryti reikia abiejų atvirumo ir psichologinio bendrumo. Anksčiau viename straipsnyje svarstėme porą atvejų, kuriuose linksmųjų teiškojusios paauglės dukros nebuvo nei atviros, nei pakankamai subrendusios vertinti motiną ir su ja pradėti pokalbį. Dabar paminėsime atvejus, kur užsimegztį pokalbį kliudė motinos trūkumai.

Kai motina nesuvokia dukros poreikių

Bernadeta savo pasakojimą pavadino *Mama manęs nesuvokia*. Ji paaiškino, kaip ji pasiekė šią išvadą. Pirmą kartą į vaikų darželį nuvedusi ją, mažą ir bijančią svetimų žmonių, mama skubėjo į darbą: „Ji atplėdė mane nuo kaklo ir atstūmė iš bėgo. Jau tada man kilo mintis, kad ji manęs nemylė“. Pradėjus jai lankyti mokyklą, mama pagrasė, kad už prastą pažymį gaus „beržinės košės“. Nors ir kaip stengėsi, kartais gaudavo prastą pažymį ir tos pažadėtose „košėse“, del kurios jai augo baimė. O kartais mama jai tiesiog sakydavo: „Jei manęs neklausysi, aš susirgsiu ir numirsiu“ (tai vienas labiausiai nevykusių ir žalingų grasinimų vaikams — K.T.). Taip ir buvo: dukrai kilo kaltės ir menkavertystės jausmai. Paauglystėje — nedrąsi, neturėjo draugų. Gyvenimas „nusidavė juoda spalva“. Bernadeta pastebėjo: „Kai buvo nepakeliamai sunku, bandžiau pasiskųsti mamai. O ji net nesusi-mąstydama, kartais net pakel-tu tonu, sakydavo: „Kokios tau gali būti problemos? Pavalgiusi, apsirengusi, turi abu tėvus, kurie tave myli. Tavo vienintelis rūpestis turi būti mokslas...“ Tai buvo galutinis patvirtinimas, kad mama jos nesu-veikė, kad pokalbis su ja neįma-nomas. Dukra be atramos vis giliau klinto į depresiją. To-kiais atvejais kai kurios jau-nuolės pagalvoja ar net paban-do „pasitraukti iš gyvenimo“. Bernadeta to nedarė. Ji pati pa-sisakė kodėl: „Atėjo laikas, kai ėmiau jausti jo buvimą. Kai bū-davau viena naktį... Tas žinojimas neleidė man palūžti. Po-kalbiai su juo padėjo rasti vidi-nę ramybę, pasitikėjimą savimi, mokėjimą valdyti savo jausmus ir viską daryti pačiai Jo švieso-jė“. Tas atradimas jau brandio-Deja, tai įvyko be motinos, kuri nepajėgė įsijauti į dukros vidi-nę savijautą. Dėl to tarp jų

Kai motina nesuvokia dukros sielos alko

Bernadetos poreikiai buvo ele-mentarūs: juos suprasti ir pa-tenkinti buvo nesunku. Bet jos mama nei to nesuvokė. *Liudos* po-reikis buvo subtilus, net dvasi-nis, bet motina prie to aukštesnio poreikio dar nebuvo pakilusi.

Liuda pasakojo, kad mama ją „lepino, pirkdavo viską, ko tik užsinerėdavau, tenkino visus mano įkaišus“. Bet *Liuda* ne to no-rėjo. Ji alko kažko dvasinio, ką pradėjo ji pati negalėjo aptar-ti, o mama būtų supratusi tik tuo atveju, jei ji pati būtų tokį alkį kada nors patyrusi; bet ne-buvo. Dukra pati turėjo išken-tėti, kol atrado Tą, kuris dvasios alkį patenkina. Po kurio laiko ir mama, vienatvės ir kitų sun-kumų paveikta, iš dukros išmo-ko, kur ieškoti ir rasti stiprybės.

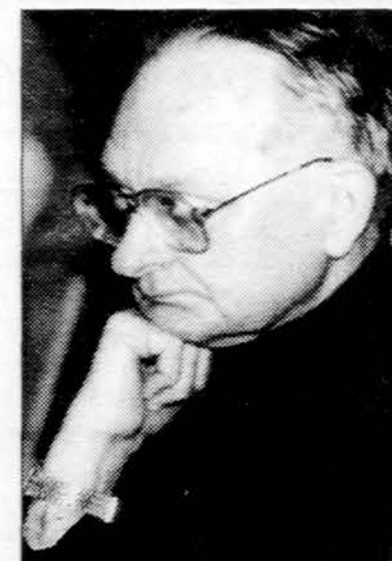
Kol motina nutraukia negimusio kūdikio gyvybę

Iš žingeidumo paskaičiusios mamos dienoraštį, *Elena* ir jos sesuo sužinojo mamos paslaptį: prieš joms gimstant, ji buvo pa-dariusi abortą. Jos reagavo skir-tingai. *Eleną* toks mamos elge-sys pritenkė: juk ji pati galėjo būti to mamos elgesio auka. Tad mamą ji smerkė. Priešingai, jos seseriai mamos buvo gaila; tad ją teisino.

Tuo tarpu mamą vis labiau graužė kaltės jausmas. Ji net pradėjo „girdėti“ nužudytą kū-dikio balsą ir nebegalėjo susi-kalbėti nei su vienu šeimos na-riu. Tėvas tyliai skandino savo kaltę alkoholyje (tėvo kaltė tokiais atvejais dažnai ne kiek nemažesnė už motinos). Šeima sutriko. Motina buvo paguldyta į psichiatrinę ligoninę.

Neužteklo ligoninė, nei psi-chiatro, nei vaistų, nes ta, kuri turėjo saugoti ir globoti kūdikio gyvybę, ją prazūdė. Jos siela buvo sužeista jos pačios kalte, tad tegalėjo būti išgydyta tos kaltės atitaisymu (rinktiniai psi-chiatrai, kaip Hobartas Mow-teris, Karlas Menningeris, Vik-toras Franklis, po ilgos prakti-kos pasiekė išvadą, kad tikrai padaryto blogo elgesio kaltę ga-li būti atitaisyta tik pačiam as-meniui nuosirdžiai prisipaži-nus, apgailejus ir stengiantis kaip nors atitaisyti padarytą blogį; žr. mano knygą *Žmogaus aukš-čiausis skrydis*, p. 226–227).

Mama prisipažino kalta. Atsiprašė. Susitaikė. Stengėsi at-taisyti: ėmė globoti vaiką iš vai-kių namų. Ji ėmė gyti. Pamažu gijo ir šeima. *Elena* atsiprašė kalti-nusi mamą. Šeimos nariai pra-

dėjo vienas su kitu susikalbėti. Dabar dukros sugebėjo mamą nuosirdžiai atjausti, o mama dėkingai priėmė jų dėmesį jai. Tai tapo jausmų pagrindu nau-jam, atviram pokalbiui.

Pateikti pavyzdžiai parodo motinos siaurumą, kurie tampa kliūtimi jai būti atvirai dukrai ir pokalbiui su ja.

Bernadetos mama pati stokojo psichologinio brandumo; tad nesugebėjo tapti artima ir atvi-ra dukros asmeniniams porei-kiams: vieton patraukusi ją prie savęs, ji atstūmė ir dukrai „iro-dė“, kad jos nesupranta, neat-jaučia ir nesugeba su ja pradėti atviro pokalbio.

Liudos motina pati stokojo žmo-giškos patirties: nors suaugusi, bet dar neatsivėrusi savo pačios, tad tuo labiau — ir dukros dvasios poreikiams; savo rūpestį sudėjusi vien į dukros buitinius poreikius: apręgti, pavalgydinti.

Elenos motina savo nemora-lų elgesiu prieš negimusį kū-dikį save sužeidė taip, kad juto kaltės žaidimą. Ji tapo uždara bet kokiam pokalbiui, iki tą žaidimą ims užgydyti. Kaip pa-prastai atsitinka, moralės žai-da paveikė ir jos psichiką.

Išvados

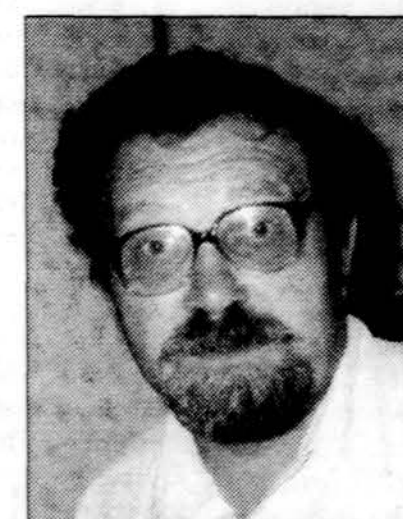
1. Ne vien dukra, bet ir motina turi būti pakankamai atvira ir psichologiškai brestanti, kad galėtų užmegztį pokalbį su ja.
2. Atvirumą siuranciančius kliūtys motinoje: a) psichologinio brandumo stoka, b) ignoravimas, kartais ir užgniauzimas, dvasinių poreikių savyje ir kituose, ypač dukroje; ir c) elgesys prieš savo žmogišką prigimtį (kaip, pvz. atimant gyvybę savo, kad ir negimusiam vaikui); visa tai kliudo pokalbiui vystytis ar net prasidėti.
3. Tokios kliūtys motinoje kliudo pokalbiui su dukra ir teigiamai įta-kai. Dukra, palikta be motinos tei-giamos įtakos, tegali pasikliauti savo jėgomis ar tikėtis jos gyveni-mo kelyje pasitaikančių kitų žmonių pagalbos.

nes tokį dalyką matau pirmą kartą gyvenime. Namų šeimi-ninkas Algis Krygeris leidžia pa-siskinti ar pasirinkti vaisius. Vai-sių paėmus į rankas, užuodžiu, kaip jis net per žievę kvepia...

Išsikalbame su šeimininku, sužinojome, kad jis — pensini-kas, savo name išgyvenęs 22 metus su žmona Meile ir neig-liau sūnum Andriumi. Į JAV jie atvyko po Antrojo pasaulinio karo. Renkasi vis daugiau žmo-nių, didėja šurmuly. Pobūvio kaltininkai — John ir Joan Knasas vėluoja, bet tas jų vėla-vimas turi prasmę priežastį. Per tą šurmulį pavyksta pasi-kalbėti apie vaikų auklėjimą, apie Lietuvą mano ir dabarti-niais laikais, apie lietuviškus žodžius, reikšiančius kai kurių vandens gyvūnų pavadinimus, ir pagaliam pasirodo John ir Joan. Iš karto net nepastebėjau, su kuo atėjo žmogus, ant peties nešinas didelė filmavimo ka-mera. Jo niekas pobūvyje ofi-cialiai nepristatė, nes toks buvo kvietėjų sumanymas — kad susi-spietę smalsuoliai netrūkdų dirbti.

Prof. John Knasas

Pagaliam surandu proga

Nepriklausomas TV operatorius Juozas Mažonas. Nuotrauka Zitės Masley.

pokalbėti su John Knasas. Mielai sutinka parašyti iš Lietuvos. John Knasas yra reli-ginės filosofijos — tomistikos profesorius. Šv. Tomo Akviniečio mokymais yra paremtas Romos Katalikų religijos mokymas. Vilniaus universitete jis pusę metų skaitys šv. Tomo Akviniečio metafiziką, o Pedagogikos uni-versitete — šv. Tomo Akviniečio etiką. John laisvalaikio, kurio turi neįtikėtinai mažai, domisi lietuvių liaudies menu. Savo

Pirmieji lietuviai JAV

Pobūvis jau eina į pabaigą, ir aš dar spėju išklausti kompli-mentų iš kelių bendruomenės narių, kad turiu tokį išskirtinio gerumo vyrą. Jis mane vežioja į susitikimus net 3,5 — 4 val. kelio pirmyn ir atgal! Klausia, ką mano vyras apie tuos ben-druomenės renginius galvoja. Jam tie renginiai irgi labai pa-tinka, nes visada su juo nors atranda temų pokalbiams.

Houston Lietuvių Bendruomenė labai marga savo sudėtimi, ir čia neekstremu, kokios tauty-

nukelta į 4 psl.

JAV LIETUVIAI

Mes — iš Texas'o

Zita Masley

Netikėtai atskrieja elektroni-niu paštu žinutė, kad Houston Lietuvių Bendruomenė rengia susitikimą. Pasirodo, kad pra-eitų metų bendruomenės pir-mininkas John Knasas (savo pavarde jis taria „Kanasas“), University of Saint Thomas (Houston, TX) profesorius, ką tik gavo Fullbright stipendiją, ir sausio pabaigoje išvyksta skaityti paskaitų Vilniaus (se-na-jame) ir Pedagogikos univer-sitete. Bendruomenė ta proga jiems rengia išleistuves dabar-tinio pirmininko, Algio Kryge-rio namuose, Houston prie-miestyje Missouri City. Pagal-vojam, kad galimybė išgirsti la-bai išsilavinusio ir įdomaus žmo-gaus išpūdžius, nukrito kaip obuolys į sterblę. Paūlu tartis, kad tą savaitgalį daugiau išseiginės ir šeštadienį nuvykčiau į susitiki-mą. O ten paprašyti John Knasas ir jo žmonos Joan, kad jie man pasiųstų žinutes iš Lietuvos.

Houston - kontrastų miestas

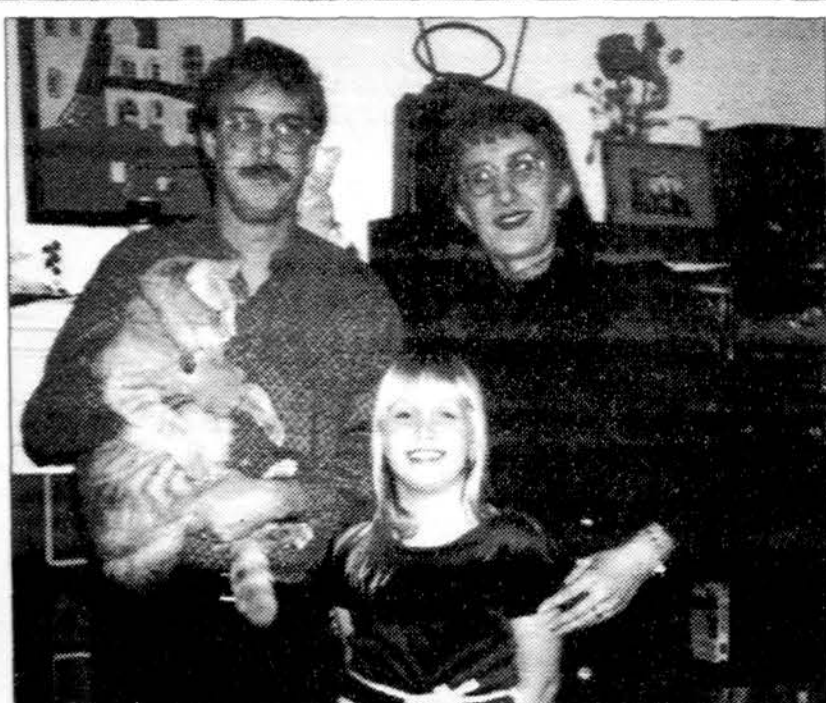
Šeštadienio rytas išaušo labai apsiniaukęs, rukoštas ir lietin-gas. Laimė, kad vykstant Houston link, rūkas išsiskleidė, ir Di-džio Houston pakraščius pa-siekė anksti, negu planavo-me. Pasukus link pietinių priemiesčių į akis krinta labai keisti, man nematyti vaizdai: gatvių pavadinimai parašyti ne tik angliskai, bet ir hieroglifais, reklamos, skelbiančios teisinės paslaugas, kur galima susikalbėti kinietiskai ar korejietiskai. Kol kas negaliu atspėti, kokios tai kalbos hieroglifai. Manau gal

Texas...

atkelta iš 3 psl.

bės ar rasės jos nariai, ar jie tikri lietuviai, ar ne, kokia kalba jie kalba, kaip seniai atvyko ir pan. Tuo labiau noriu pasigirti prieš visus „Biciulystės“, o ir „Draugo“ skaitytojus, nes kartais, paskaičius vieną ar kitą, kaip yla iš maišo išlenda faktai, kad kai kuriose lietuvių bendruomenėse tokių dalykų pasitaiko.

Jau prieš pat išvykstant, prakalbinu tą žmogų su kamera angliškai. Jis man labai gražia nedaroma anglų kalba atsako, kad angliškai kalba labai mažai. Čia aš vos neatsisėdau ant žemės iš nustebimo. Pasirodo, kad tas žmogus — laisvai samdomas kino operatorius iš Lietuvos, Juozas Mažonas, o jį pasikvietė tas pats John Knasas. Ir pavėlavo į susitikimą dėl to, kad norėjo nufilmuoti John lietuviškus medžio dirbinius. Juozas sakė, kad atvyko filmuoti JAV gyvenančius lietuvius. Lietuvos TV Nepriklausomas kanalas rengia ta tema laidų ciklą. Todėl jis važinėja po lietuvių telkinius ir juos filmuoja. Projektą remia Pedagoginis lituanistikos institutas Čikagoje, o finansškai — kažkiek Lietuvių fondas. Pasirodo, kad iš Čikagos jis su pigiai nusipirktu naudotu automobiliu nuvyko ir filmavo lietuvių telkinius Floridos valstijoje. Pakeliui iš Floridos buvo nuvykęs į Victoria, Texas, kur susitiko su Patsy Hand ir ten

Lowell ir Zita Masley su dukra Jennifer ir katinu Oliveriu. Nuotrauka iš asmeninio albumo.

viešintiu profesorium iš Lietuvos Vyčiu Čiubrinsku. Patsy Hand buvo pirmasis šaltinis, kuris lietuvių visuomenei JAV atskleidė faktą, kad pirmieji ateiviai iš Lietuvos į Ameriką, jei skaičiuoti pagal metų chronologiją, buvo tie, kurie atvyko į Texas valstiją. Tai buvo 1853 — 1854 metais. Jie į Texas valstiją, per Indianola ir Galveston uostus, atvyko iš Klaipėdos krašto, tuo metu valdomo vokiečių, taip pat iš Suvalkų gubernijos. John ir Joan Knasas taip pat yra prisidėję prie to, kad profesorius Vytis Čiubrinskas galėtų susitikti su Patsy ir kitais pirmųjų lietuvių atvykėlių palikuonimis ir vykdyti

ten savo tyrimo darbus. Sėkmės operatoriumi Juozui! Gal kada nors, kai laida bus sukurta, ta vaizdajuostė pasirodys ir čia, Texas. O gal, svajojant toliau, būtų galima tą vaizdajuostę pasiūlyti kokiam nors amerikiečių valstybinės TV kanalui... Bet gal aš ne viena tokia gudri; gal tie, kurie jam padeda, jau viską iš anksto suplanavę...

Rašykite mums
elektroniniu paštu:
biciulyste@aol.com

Priimame reklamą!

Asmeniniai skelbimai spausdinami nemokamai.
Dėl reklamos skambinkite
tel. 773-585-9500
biciulyste@aol.com

Galvosūčiai

Kokį ženklą reikia parašyti tarp greta parašytų skaitmenų 2 ir 3, kad būtų gautas skaičius, didesnis už du, bet mažesnis už tris?

Devintoji užduotis

Kun. Eugenius Gerulio iš Floridos, užduotis žodžiams sugalvoti.

Žodžiai su galūne — dis (arba —dys), — rė.

Atsakymas

Kiek man tėvas?

Kada mano tėvas buvo 31 metų, aš buvau 8-rių metų, o dabar mano tėvas už mane vyresnis du kartus. Kiek dabar man metų?

Skirtumas tarp tėvo ir sūnaus metų lygus 23-jiems metams. Vadinasi sūnui — 23-eji, kad tėvas būtų du kartus vyresnis už jį.

LIAUDIES IŠMINTIS

vasario mėnesiui

Jei per pūgą langai nerasoja — netrukus atšils.

Jei vasario mėnesio pabaigoje nuo stogų nutįsta ilgi ir stori varvekliai, laukite ilgo pavasario bei gražios vasaros.

Anksčiau sakydavo, koks bebūtų stiprus vasario šaltis, vis vien jis nebe toks baisus, kaip sausio.

Vasario 21-mą dieną — Mėnulio jaunatis. Senovėje sakydavo: koks oras bus per Mėnulio jaunatį, toks — ir pirmąją vasario mėnesio pusę, o koks oras buvo pirmąją Mėnulio pilnaties dieną, toks jis bus ir — antrąją.

Jei vasarį dažnai pusto, pavasaris bus ilgas ir lietingas, o bandį ne visur ištirps sniegas.

Kalendorius

Vardadieniai vasario 17-24 d.

Antradienis, vasario 17 d.
Aleksas, Donatas, Donata, Selma, Vaišvilas, Viltė, Viltrūda.

Trečiadienis, vasario 18 d.
Bernadeta, Gendré, Kamilė, Karigaila, Lengvenis, Simeonas.

Ketvirtadienis, vasario 19 d.
Konradas, Nida, Šarūnas, Zuzana.

Penktadienis, vasario 20 d.
Aidas, Eitvydė, Leonas, Viskintas, Žemyna.

Šeštadienis, vasario 21 d.
Eleonora, Feliksas, Kęstutis, Žemyna.

Sekmadienis, vasario 22 d.
Almis, Darvydas, Elvinas, Gintautė, Izabelė, Margarita

Pirmadienis, vasario 23 d.
Alyra, Butvilė, Gantautas, Romana (Roma), Severinas

Antradienis, vasario 24 d.
Demetrija, Etelbertas, Gedmantas, Goda, Motiejus (Matas).

Kalendorius

AR ŽINAI, KAD...

JAV kasdien žūsta trys vaikai namų gaisruose.

Kovo 14 d. Rusijoje vyks rinkimai į prezidentus. Nesenai, kelioms dienoms dingęs kandidatas į Rusijos prezidentus ir netikėtai atsiradęs Kijeve, Ribkin'as, paskelbė, kad Putin'as, kuris surinko 8 milijonus parašų ir kandidatuoja antrai kadencijai, yra pats didžiausias ir turtingiausias iš visų žinomų Rusijos oligarchų.

Japonijos mokslininkai nustatė, kad vaikai iki 2-jų metų amžiaus negali žiūrėti TV. Tokie vaikai, kurie žiūri televizijos programas, auga nemokėdami bendrauti, kalbinami nežiūri į akis, nemoka palaikyti pokalbio. Nemoka paklausti, nesugeba išsakyti. Labai uždari, kartais kalba su savimi. Japonijos mokslininkai išsiuntė į daugiau, kaip septynis tūkstančius įvairių ikimokyklinio auklėjimo, medicininių, konsultacinių įstaigų tėvams, šių tyrimų išvadas ir patarimus, kaip auginti kūdikius, mažamečius vaikus, sveikais, atsisakant bet kokių televizijos programų.

JAV mokslininkai nustatė, kad nuo 1999 metų moterų, gimdžiusių Cezario pjūvio pagalba, antrą kartą pastoję ne daug. Viso tik 5 procentai.

Ligijos Tautkuvienės nuotraukos.

Viršuje iš kairės: parduotuvės „Antano kampas“ savininkas Antanas Laurinaitis, Irena Tamašauskienė, Jadvyga Mituzienė ir Zita Šatkauskienė; viduryje: šokiai, šokiai, šokiai (bendras salės vaizdas); apačioje iš kairės: Antanas Steponavičius, Vilma Steponavičienė, Valentas ir kunigas Jau-nius Kelpšas.

„Širdelių vakaras“

Šeštadienį, vasario 14 d., šv. Valentino dienos proga, Brighton Parko parapijos mokyklos saleje buvo surengtas „Širdelių“ vakaras. Didžiulė salė sutalpino įvairaus amžiaus lietuvių, atėjusių čia smagiai praleisti laiką. Daugelis, matyt, surado, ko ieškojo, nes saleje smagiai sukosi šokėjų poros, grojant Algimanto Barnišio ansamblui. „Antano kampo“ savininkas Antanas Laurinaitis su savo talkininkėmis visus vaišino karštais patiekalais, tarpe jų ir skaniais lietuviškais cepelinais. Kam neteko užkariauti kieno nors širdies, galėjo pasiguosti ir suvalgyti pyragėlį — širdelę... Ir tokių prikepė šauniosios Antano šeimininkės.

Vieni trepsėjo, kiti šoko, tretieji sukosi ratu, dar kiti sėdėjo ir plepėjo, bet matėsi, kad visiems smagu. Vakara rengė parapijos choristai, aktyviausiai dirbo Sabina Henson, talkino nepailstanti Salomėja Daulienė ir kt.

L.T.

Maria Pappas
Cook County Treasurer

MOKĖK NUOSAVYBĖS MOKESČIUS!

INTERNETO SVETAINĖJE
www.cookcountytreasurer.com
through March 2nd due date

LaSalle Bank
130 branches

DĖL MOKĖJIMŲ IR MOKESČIŲ GRAŽINIMO PASITIKRINK

- 24 Hour Automated Phone System 312-443-5100 •
- www.cookcountytreasurer.com •

(BIC 09365)

**SKAITYTOJŲ
ANKETA**

BIČIULYSTĖS redakcija,
siekdama sužinoti skaity-
tojų nuomonę, prašo daly-
vauti apklausoje ir atsakyti
į klausimus:

1. Kurios temos Jums labiau-
siai patinka? Pabraukite:
LIKIMAI; PSICHOLOGO
ŽVILGSNIU; LIETUVA, TĖ-
VYNĖ MŪSŲ; SPORTAS;
IŠ MŪSŲ ISTORIJS;
JAUNOS ŠEIMOS KURIA-
SI AMERIKOJE; MŪSŲ
JAUNIMAS; SAŠAJOS;
JAV LIETUVIAI; GALVO-
SŪKIAI ir kt.....

2. Kokių temų pasigenda-
te?.....

3. Jūsų pasiūlymai.....

IŠKIRPKITE IR IŠSIŲSKI-
TE „BIČIULYSTĖS“ AD-
RESU ARBA RAŠYKITE
E-MAIL. DĖKOJAME IR
LAUKIAME JŪSŲ
ATSAKYMŲ.

Pažinčių KLUBAS
„ZODIAKAS“

Mūsų laikraštis skaitomas
visur, kur tik gyvena lietuviai. Tad
naudokitės proga, skelbkites, gal kur,
kokiame kitame pasaulio krašte, o
gal čia pat, laukia žmogus, ieškan-
tis panašaus į Jus.

10. Moteris, našlė, 65m., 162 cm,
vidurinis. Apsirūpinusi, gyvena
JAV pas dukrą, legali. Pomėgiai
skaitymui, šeiminkavimui, ke-
lionėms. Amerikoje jaučiasi vieni-
ša. Norėtų sutikti draugų bendra-
vimui, laisvalaikiui praleisti. Tel.

718-352-4351, rašyti : IRENA
28-35 172ND St
Flushing
New York 11358 el-pas
alduterp@omni.lt

11. Moteris, 41m., 165cm, išsiskyrusi,
apsirūpinusi gyvenamuoju plotu,
aukštasis, darbas— kūrybinis. Inte-
ligentiška, liekna, šviesiaplaukė
ieško inteligentiško, be žalingų
ipročių, finansiškai stabilaus, 45-
60 metų draugo rimtai draugystei.
Prašom rašyti adresu:
gintare11@yahoo.com

**PAŽINČIŲ KLUBAS „ZODIAKAS“
ANKETA**

Išsikirk ir išsiųsk.

Norėdami padėti vienišiams, atnaujiname pažinčių klubą. Tai
darome nesavanaudiškai, be užmokesčio. Užpildykite anketą ir
siųskite mums nurodytais adresais. Galite ir elektroniniu paštu.

1. Amžius ____ ūgis ____ kitos savybės _____
2. Socialinis statusas: išsiskyręs (-usi) ____
Nevedęs ____ netekėjusi ____ našlys (-ė) ____
Vaikai _____
3. Socialinė padėtis: apsirūpinęs (-usi) _____
neapsirūpinęs (-usi) gyvenamuoju plotu _____
4. Išsilavinimas _____
5. Darbas (kūrybinis, fizinis, aptarnavimo sfera) _____
6. Pomėgiai _____

7. Tikslai – rimtai draugystei, laisvalaikiui praleisti,
bendravimui _____

8. Jūsų adresas ir telefono Nr. _____

9. Skelbimo tekstas _____

Jūsų vardas, telefono Nr., adresas, kurį norite paskelbti _____